

Peregrijn NIEUWSBRIEF
vogelwerkgroep middenbrabant

maart/april/mei

nummer **44**

- **Verslagen/foto's Jan van Rijsewijk tenzij anders vermeld.**

watervogels2016/2017

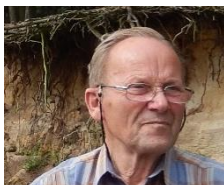
- **sovon**

In het rapport 'Watervogels in Nederland in 2016/2017' vind je resultaten van watervogeltellingen en slaapplaatstellingen van watervogels die in Nederland werden uitgevoerd van juli 2016 tot en met juni 2017. Het gaat om maandelijkse tellingen in monitoringgebieden (meest wetlands, incl. Zoute Delta), maandelijkse tellingen op ganzen- en zwanenpleisterplaatsen (incl. boerenland), periodieke tellingen van hoogwatervluchtplaatsen in de Waddenzee (vijf integrale tellingen per seizoen, maandelijkse tellingen in selectie van gebieden), de midwintertelling (januari), tellingen van de Noordzee (zowel de kustzone als open zee) en een aantal op specifieke soorten gerichte simultaantellingen op slaapplaatsen. Het onderzoeksgebied omvat alle belangrijke wetlands binnen Nederland evenals agrarische cultuurlandschappen die van belang zijn voor ganzen en zwanen en de kustzone en het Nederlands Continentaal Plat van de Noordzee. Tijdens de midwintertelling (enkele van onze leden doen daar ook aan mee) worden bovendien vele kleine wateren en andere delen van het agrarisch gebied onderzocht, alsmede vele stadsparken, grachten en kanalen.

[Hier](#) vind je het rapport.

fransschelle

8 Maart bereikte ons 82 jarige leeftijd

overleden. We kennen 'Fraaans' als een echte Brabander die vooral zorg had voor 'zijn' vogels; niet alleen in de volière maar ook in tientallen nestkasten die Frans op eigen grond beheerde. Op z'n eigen wijze kon hij hier over vertellen tijdens de maandvergaderingen die hij graag bezocht.

We hebben afscheid genomen van Frans in het uitvaartcentrum.

het bericht dat Frans Schelle op onverwachts maar rustig is

Elk jaar peddelde Frans naar de oeverwaluwand in de Beekse Bergen. Samen met Peer Busink werd deze op vakkundige manier afgestoken en klaargemaakt voor een nieuw broedseizoen. Foto Peer Busink

grauweklauwier

- nico hilgers

Sinds 3 jaar is de grauwe klauwier tijdens het broedseizoen aanwezig in het natuurgebied De Brand, bij Udenhout. Het ene jaar broedend, het andere jaar niet. Waarschijnlijk zijn er aantrekkelijke elementen voor de klauwier, maar er ontbreekt ook iets.

Op onze ledenvergadering van februari jl. lieten we ons voorlichten door Ruud van Dongen. Hij onderzoekt al jaren de grauwe klauwier en weet zo ondertussen hoe het ideale biotoop voor deze soort eruit ziet. Een aantal zaken zijn wel duidelijk:

- ✓ **Gedurende het hele broedseizoen moet er voldoende voedsel aanwezig zijn:** er moeten veel bloeiende planten zijn, dat trekt insecten. Water moet er zijn voor o.a. libellen. Het dieet bestaat verder uit bijen en wespen, sprinkhanen, spinnen, vlinders, hagedissen, zoogdieren. Behalve dat hij insecten van bloemen plukt moet hij ook grondvangsten kunnen doen (met name na regen). Er moet dus ook korte vegetatie zijn en / of onverharde. Een mozaïek

van hoge en lage vegetaties is het beste om zowel aanbod als bereikbaarheid van voedsel te garanderen gedurende het hele broedseizoen en onder alle weersomstandigheden.

- ✓ **Goede broedgelegenheid met voldoende veiligheid.** Houtwallen met doornige bomen en struiken (sleedoorn, meidoorn, braam) zijn favoriet maar zeker zo belangrijk is dat de wal niet eentonig is. Hij moet variëren in hoogte (uitkijpunten), hij moet onderbroken zijn. Predatoren volgen vaak een lange houtwal op zoek naar prooi. In de wal mogen dus gaten zitten, net buiten de wal moet ook eens een groepje struiken staan of een solitaire boom.

Met deze kennis hebben we overleg gevoerd met Theo Quekel van Brabants Landschap. En zo zijn we op zaterdag 9 maart jl. met een aantal leden van de Houtgroep en de Vogelwerkgroep naar het noordelijk stuk van de Brand gegaan om daar werkzaamheden te verrichten die de variatie teweeg gaan brengen. We hebben sleedoorn en meidoorn en braam aangeplant; niet in lange rijen maar in groepjes en dan meer haaks op de bestaande houtwallen. Dit is een eerste begin, volgende winter willen we in de bestaande wallen hier en daar gaten gaan zagen. Zo hopen we meer variatie te creëren en ondertussen wachten we in spanning af hoe de grauwe klauwier zal reageren!

Foto Nico Hilgers

Foto Nico Hilgers

***Laatste bericht:** 22 mei is de grauwe klauwier weer gearriveerd!

opendagheerkenshuis17/3

Speelde het weer een rol? Had men elders verplichtingen? Is de bekendmaking niet goed doorgekomen? Vragen die wij als bestuur elkaar stelden over de matige opkomst deze middag. Een middag waarbij familie en kennissen van leden waren uitgenodigd in het Heerkenshuis, om kennis te maken met de Vogelwerkgroep en tevens het nieuwe onderkomen met omgeving te bekijken. Ook een presentatiewand met foto's, waarmee de Vogelwerkgroep zich presenteerde, maakte dat duidelijk. Na ontvangst werd iedereen getrakteerd op koffie en Udenhoutse Broeder. Hierna volgde een wandeling door de directe omgeving waar Nico ons wees op de aanwezige reiger- en aalscholverkolonies. De eerste tjiftjaf dit voorjaar liet zich horen. Daarna hadden we een gezellig samenzijn op de nieuwe locatie.

archief

Vogelwerkgroep Midden-Brabant bezit een omvangrijk archief. Op dit moment worden alle rapporten, verslagen en tellingen gedigitaliseerd. Van tijd tot tijd vind je hier een interessant verslag. Inclusief taal- en typfouten!

- Uit Falco oktober 1979

NACHTZWALUW OF ?

Op een vrijdagavond in april stonden wij, Cis en Hans, bij het Wintelreven te Oirschot op regenwulpen te wachten. Evenals vorige vrijdagen waren er geen regenwulpen te bekennen. Terwijl wij daar stonden en het al schemerig werd, zei Cis plotseling : "STIL . . . , , ik hoor nachtzwaluwen.", En jawel, ik hoorde een rollend geluid, wat niet anders dan van een nachtzwaluw kon zijn. Langzaam gingen we in de richting van het geluid tot we vlak bij de bron waren. Het was een oorverdovend geluid wat niet ver voor ons uit een ondiepe poel scheen te komen. Wij werden toch wel argwanend of dit wel nachtzwaluwen waren !!!!! Nadat we de zaak nog eens goed bekeken en overdacht hadden kwamen we tot de conclusie dat dit geen nachtzwaluwen konden zijn. Het moesten kikkers of zoiets zijn. Cis herinnerde zich, dat het vaker was voorgekomen, dat dit geluid op de band was opgenomen als het geluid van nachtzwaluwen, (dat dit was gebeurd door leden van de voormalige W G Falco scharden we ons niet meer zo erg. Maar toen kwam de grote vraag, welke kikker of pad was dit ? Vangen konden we er geen (dat mag overigens ook niet dus dat probeerden we niet eens f!!). We waren genooddaakt om met een vraagteken onder de arm huiswaarts te keren. Cis kwam aan de hand van haar studieboeken tot de conclusie dat het een rugstreepad moest zijn, daardoor werden we natuurlijk wel erg nieuwsgierig omdat we die nog nooit gezien hadden. Na nog enkele malen op dezelfde plaats te zijn geweest, bood zich een rugstreepad aan om als fotomodel te poseren, waarna we de pad uiteraard, weer terugzetten in het water, (dat we al op meerdere plaatsen rugstreepadden hadden gehoord

in de Oirschotse Heide, waren we benieuwd, hoeveel rugstreeppadden er nu eigenlijk op de Oirschotse Heide zaten. Op zaterdag 26 mei 1979 werd door Cis, Nico en Hans getracht om dit vast te stellen. Op een drietal plaatsen, bij kleine, ondiepe vennetjes, werden door ons rugstreeppadden gehoord, die hun best deden om nachtzwaluwentellers in de war te brengen. Het was niet mogelijk om de rugstreeppadden te tellen. Wel werd hun aantal op enkele tientallen geschat.
Hans van Lieshout.

Lees [meer](#) over de rugstreeppad.

operatiezomertortel

Een van de oorzaken dat het aantal zomertortels dramatisch daalt is dat hij nauwelijks voedsel kan vinden. Operatie 'Zomertortel van Vogelbescherming' is er volledig op gericht om de voedselvoorziening te herstellen. Op korte én op lange termijn.

Aan leden wordt gevraagd om direct melding te maken bij het horen of zien van een zomertortel in ons werkgebied. Let tijdens de wandelingen extra op het sonore en dromerige gekoer. Op plekken met geschikte nestgelegenheid en waar de zomertortels gesignaleerd zijn, starten we met bijvoeren. Het speciale zadenmengsel zorgt op een duurzame, natuurlijke manier voor voldoende voedsel. Het is een tijdelijk noodmaatregel om de grootste nood te lenigen. Op kansrijke plekken komen later voedselveldjes.

[Herkenning Zomertortel.](#)

50jaar

Dit jaar viert de West Brabantse Vogelwerkgroep hun 50 jarige bestaan. Een mijlpaal die niet ongemerkt is voorbijgegaan. Vijftig jaar actief voor vogels: dat is een prestatie van formaat en de moeite waard om bij stil te staan! Er zijn diverse werkgroepen en een groot aantal leden is erg actief. Hoewel wij als Vogelwerkgroep Midden-Brabant ook de ambitie hebben van groei, beseffen we ook wat voor een enorm werk het met zich meebrengt om alles in goede banen te leiden. Extra hulde aan die mensen die zich hiervoor dagelijks inzetten. Ter gelegenheid van het jubileum is de film '[West Brabantse Vogelwerkgroep 50 jaar](#)' gemaakt. In deze film komen een groot aantal activiteiten van de West Brabantse Vogelwerkgroep aan bod. Het geeft een goed beeld van de vele werkzaamheden die door de leden worden uitgevoerd.

fotowedstrijd

We trekken er op uit met de verrekijker en.....met de camera! Sommigen onder ons kiezen ervoor om ook met de camera vogelsoorten dicht bij te halen. Dit jaar heb je weer de gelegenheid je beste foto's op te sturen. Vorig jaar was Jan Paymans de winnaar. Wie wordt het dit jaar? Stuur je beste 5 foto's op, waarvan jij denkt dat ze in aanmerking kunnen komen voor een waardering. Tot augustus heb je de tijd. Succes!

- Sturen naar vogelwerkgroepmiddenbrabant@gmail.com

bmpcursus

Maandagavond 20 mei was de laatste Bmpcursus. Deze cursus is bedoeld om vogelaars bekend te maken met broedvogelinventarisatie volgens de methodiek van het Broedvogel Monitoring Project (BMP). De cursus bestond uit vijf avonden theorie en vijf veldbezoeken. Op de theorieavonden was Jan Willem Vergeer van Sovon de cursusleider. De meeste avonden vonden plaats in het Heerkenshuis. De theorieavonden werden afgewisseld met veldbezoeken die o.a. begeleid werden door Nico Hilgers, Peer Busink en Wiel Poelmans. Op deze manier kregen de cursisten de kans om de opgedane kennis meteen toe te passen. De resultaten hiervan werden ingevoerd in Avimap. Aan het einde van de cursus werd er een examen afgenomen, waarin de opgedane kennis kon worden getoetst. Begin volgend jaar is er een terugkomavond.

Wat betreft onze Vogelwerkgroep:

- **Deelnemers:** Nicole van der Steen, Francis van Lipzig, Marianne Bertens, Marlies de Kort en Eric Poelen.
- **Begeleiders in het veld:** Nico, Peer en Wiel
- **Theorielessen 4x in het Heerkenshuis / 1x Natuurmuseum**
- **Ook leden van IVN Oisterwijk, KNVV Tilburg en Vogelwerkgroepleden uit de Biesbosch deden mee.**

Op 12 april werd er ook een nestje tussen (dood) riet gevonden van een graspieper.

beverindeopslag

Een leuke bijkomstigheid tijdens de BMPcursus: Afgelopen zaterdag liep de telgroep SBB Biesbosch hun laatste veldronde in de Opslag onder leiding van Wiel. Anders dan normaal liepen ze aan de rechterkant van het Spruitenstroompje. Op gegeven ogenblik werd bevervraat ontdekt, net in de bosrand. De foto's zijn gezien door beverexpert Bart Weel (SBB). Volgens hem is het onmiskenbaar bevervraat.

Foto's Marjon van Kuijk

**KOM OOK EENS NAAR ÉÉN VAN ONZE
LEDENBIJEENKOMSTEN. ELKE LAATSTE
DINSDAG VAN DE MAAND ZIJN WE TE
VINDEN IN HET HEERKESHUIS BIJ DE
LEEMPUTTEN.**

www.vwgmiddenbrabant.nl